Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

27 863 Betalingsverkeer

Nr. 64

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 september 2015

Bij motie van de leden De Vries en Koolmees van 9 april 2015 heeft de Tweede Kamer de regering verzocht, een extern onderzoek te laten doen naar het vergemakkelijken en vereenvoudigen van overstappen, inclusief welke stappen er nu al wel mogelijk zijn of gezet kunnen worden om over te stappen met nummerbehoud.[1]

Ik onderschrijf het belang van het gemakkelijk kunnen overstappen naar een andere bank en de mogelijkheid om het rekeningnummer daarbij te behouden. Dit vergroot de mobiliteit van consumenten en mogelijk de concurrentie tussen banken. Met het oog hierop zet ik mij samen met het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer en de Nederlandsche Bank in om het overstappen voor consumenten nog verder te vergemakkelijken. De Nederlandse overstapservice is al behoorlijk klantgericht en is door de EU als best practice gebruikt voor de richtlijn betaalrekeningen. Desondanks ben ik van mening dat de service verder geoptimaliseerd kan worden en dat daarnaast ook gekeken moet worden naar innovatieve ontwikkelingen die het overstappen vergemakkelijken.
Voor wat betreft het verbeteren van de overstapservice en andere mogelijkheden om de mobiliteit te vergroten zijn de volgende stappen gezet.

1. Allereerst doet DNB onderzoek naar het overstapgedrag van consumenten, waarbij eveneens wordt gekeken naar welke factoren consumenten ervan weerhouden om over te stappen. De uitkomsten van dit onderzoek worden eind dit jaar verwacht. Die kunnen inzicht verschaffen in de mogelijkheden om de mobiliteit te vergroten.
2. Ten tweede kan de mobiliteit van consumenten worden vergroot door hen meer inzicht te geven in o.a. de vergoedingen die in rekening worden gebracht voor verleende betaaldiensten en door een vergelijkingssite te creëren. De betaalrekeningenrichtlijn schrijft voor dat betaaldienstverleners de consument ten minste jaarlijks en kosteloos een overzicht moeten verstrekken van alle kosten die de

[1] Kamerstuk 31 789, nr. 60.

kst-27863-64
ISSN 0921 - 7371
'S-Gravenhage 2015

consument de afgelopen periode heeft gemaakt met de betaalrekening, en dat er een vergelijkingssite moet komen waarop betaalrekeningen kunnen worden vergeleken.[2] Aan de implementatie van deze richtlijn wordt momenteel gewerkt (implementatiedatum 18 december 2016).

3. Ten derde is het nodig dat wanneer consumenten willen overstappen dit efficiënt kan. Het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer evalueert op dit moment de overstapservice. De verwachting is dat het evaluatierapport, met concrete aanbevelingen ter verbetering van de overstapservice, in het voorjaar van 2016 wordt uitgebracht. Het onderzoek naar het overstapgedrag van consumenten van DNB kan hierin worden meegenomen.
4. Vanuit de consument bezien is (rekening)nummerportabiliteit een beter alternatief dan de overstapservice. Eerder bent u al geïnformeerd dat dit slechts kan in EU-verband. Per brief heb ik aan de heer Hill, Commissaris van de Europese Commissie voor Financiële stabiliteit, Financiële diensten en Kapitaalmarktenunie het belang dat Nederland hecht aan nummerportabiliteit onderstreept. Ik heb daarin aangegeven dat het belangrijk is dit onderwerp op de agenda te houden en geen stappen te zetten die toekomstige invoering van nummerportabiliteit in de weg staan. Tijdens mijn overleg op 4 juni met de heer Hill heb ik nogmaals aandacht gevraagd voor deze brief.[3] Bij brief van 4 september 2015 heeft de heer Hill terughoudend gereageerd op mijn brief. De heer Hill geeft in zijn brief onder meer aan dat invoering van nummerportabiliteit op Europees niveau technisch weliswaar mogelijk is, maar dat dit zeer kostbaar is voor zowel de financiële sector als voor consumenten. Hieruit concludeer ik dat op Europees niveau op korte termijn geen maatregelen op het gebied van nummerportabiliteit te verwachten zijn. Een afschrift van de brief van 4 september 2015 is als bijlage bij deze brief gevoegd[4].
5. Vooruitlopend hierop brengt DNB met experts in kaart welke technische belemmeringen er binnen de huidige infrastructuur in Nederland zijn om over te stappen met nummerbehoud en wat er voor nodig is om deze belemmeringen weg te nemen.

Bovengenoemde onderzoeken worden gedaan op basis van de bestaande infrastructuur, technieken en diensten. Gezien de huidige ontwikkelingen binnen het betalingsverkeer is het nuttig ook innovatieve ideeën in kaart te brengen die het overstappen kunnen vergemakkelijken. Daarbij kan worden gedacht aan nieuwe diensten -zoals payment initiation service providers en account information service providers- die door nieuwe betaaldienstenrichtlijn (PSD II) gereguleerd zullen worden of Qiy, een afsprakenstelsel dat beoogt de internetgebruiker regie en overzicht over, en inzicht in, de eigen gegevens te geven. Ik ben voornemens een opdracht te geven aan een in FinTech gespecialiseerde externe adviseur om onderzoek te doen naar trends die:

– in ieder geval de mobiliteit binnen Nederland kunnen vergroten. Initiatieven die binnen EU tot meer mobiliteit leiden, zullen op korte termijn lastiger zijn door te voeren;
– betrekking hebben op het overstappen naar een andere betaalrekening. Andere producten worden met het oog op het doel van het onderzoek buiten beschouwing gelaten;

[2] Richtlijn nr. 2014/92/EU van het Europees parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties (PbEU 2014, L 257).

[3] Hiermee is voldaan aan de toezegging die is gedaan tijdens het algemeen overleg Betalingsverkeer 26 maart 2015 (Kamerstuk 34 033, nr. 4).

[4] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

– het overstappen kunnen vergemakkelijken voor consumenten en MKB. Voor grotere ondernemingen gelden vaak complexere producten en afspraken die zich minder lenen voor een standaardservice.

Dit onderzoek dient als input voor verdere beleidontwikkeling inzake mobiliteit van betaalrekeninghouders. De uitkomsten van een dergelijk onderzoek kunnen eveneens worden gebruikt ter bevordering van het maatschappelijk debat over dit onderwerp.

Zodra de resultaten van vorenstaande onderzoeken bekend zijn, breng ik u daarvan uiteraard op de hoogte. Verder wijs ik u op een persbericht van de Autoriteit Consument & Markt van 30 juni 2015 waarin deze toezichthouder aankondigt een studie naar de maatschappelijke kosten en baten van nummerportabiliteit op Europees niveau uit te gaan voeren[5].

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

[5] https://www.acm.nl/nl/publicaties/publicatie/14450/Concurrentie-op-MKB-financiering-niet-optimaal/